

zda nadzira kitajska pristanišča, železnice in mesta.

»Zato Amerika ne more biti brezbrizna o dejstvu, da je Sovjetska zveza prelomila svoje obljube in ravna s Kitajsko kakor s kakšno zavojevano državo in ne kot z zavzniško državo.

»Komunistična peta kolona na Kitajskem si je na vse kriplice prizadevala, da bi preprečila uvedbo demokratske ustave.

»Ta gonja je del proti-ameriške gonje, ki jo je Moskva zasnovala po vsem svetu.

»Preprosti ljudje vsega sveta se zadovoljujejo Previdnosti da je položila atomsko bombo v ameriške roke, da jo čuvajo. Mi bomo ustregli tem ljudem in sebi — gorje pa, če postanemo lahkomišelniki ali prezaupljivi ter bi sebi in drugim zapravili zaupanje, ki ga nam je naklonila Previdnost!

»Pokazali smo pripravljenost, da bi delili atomsko skrivnost z vsem svetom. Toda čemu bi dali to skrivnost od sebe s histerično lahkomišelnostjo?»

Podpis mirovnih pogodb

V ponedeljek 10. II. so se zbrali v Parizu zastopniki 21 zmagovitih ter petih poraženih držav, da podpisujejo mirovne pogodbe. Podpis se je izvršil v palači francoskega ministrstva. Prva je prišla na vrsto ob 11. uri italijanska mirovna pogodba. Za Italijo je podpisal grof Di Soragua, za Jugoslavijo pa zunanji minister Simić. Popoldne so prišle na vrsto pogodbe z Ogrsko, Romunijo, Bolgarijo in Finsko. Pogodbe bodo stopile v veljavo po njih odobritvi od strani parlamentov štirih velesil in prizadetih držav.

Domače novice

Kaj bo z milostno podobo Svetogorske M. B.

Naši verniki so upravičeno zaskrbljeni, kaj bo z milostno podobo svetogorske Matere božje, ko bodo končno veljavno začetli nove meje. Kot znano, so po osmem septembru 1943 odnesli milostno podobo iz svetišča na Sv. gori najprej v frančiškanski samostan v Sv. Križu Vipavskem, nato pa na Kostanjevico pri Gorici, kjer se hrani še sedaj. Na Sv. gori in v stolni cerkvi se časti le kopija prave podobe. Po predlagani francoski črti bi morali priti samostan na Kostanjevico pod Jugoslavijo. Zato se je raznesel glas, da bodo milostno podobo prenesli v stolnico v Gorici.

Hlapec Ferjan

Ferjan, je pripovedoval z bledim obrazom in v presekanih stavkih o vsem dogodku in o svoji čudoviti rešitvi. Može so mu čestitali, ostro so pa zabavljali nad blaznim tujcem in izjavili, da bi ga morali prav za prav pustiti, naj segnijo in strohni v skalovju, kot je bil sam želel. Kljub temu so se kmalu zopet čvrsto podali na pot navzgor. Ferjan je hotel iti z njimi, toda možeje mu niso pustili. Rekli so, da naj gre domov in se oddahne od prestanega strahu. Ko jim je pokazal mesto, odkoder sta zletela, so vedeli dovolj in niso potrebovali njegove pomoči. Tudi so menili vsi ljudje v vasi, da je mrtev; zato bo pač sam najbolje dokazal, da je rešen. Šele po daljšem prigovarjanju se je Ferjan vdal, da gre domov.

Ko je bil zopet sam, se je usedel na ledino in začel znova premišljevati o strašnem dogodku na planini. Zopet ga je prevzela prejšnja nepoznana bolelost in mu stiskala srce. Sedaj je spoznal mladeniča, da je to prav za prav nekako domotožje, neko hrepenenje po kakem človeku, ki bi imel z njim gorko sočutje. Bridko se je vprašal, ali bi pač en sam človek na vsem širnem svetu potočil solzo za njim, če bi se ubil gori v planinah. Tedaj mu je spreletelo neko veselje obraz, Rozkina podoba je vstala pred njegovim duhom. To bi jokala in tarnala! In sedaj jo more zdrav in čvrst, kot je, z ne nadno vrnitvijo presenetiti! Skočil

Milostna podoba svetogorske Matere božje v goriški stolnici

V prejšnjem dopisu omenjeni ljudski glas se je uveljavil. Frančiškanski red, ki je lastnik svetogorskega svetišča in samostana na Kostanjevici v Gorici, se je po dolgem razmišljanju odločil, da naprosi stolni kapitelj, naj sprejme v svoje varstvo milostno podobo svetogorske Matere božje do tedaj, ko jo bo mogoče brez nevarnosti in s primerno slovesnostjo prenesti na Sv. goro. Goriški stolni kapitelj je rade volje na to pristal in prenos se je izvršil v nedeljo 9. februarja, ne da bi bilo to razglašeno goriški javnosti.

Ob 6. uri zvečer so naložili milostno podobo na avto in trije patri reda sv. Frančiška: svetogorski gvardijan p. Viljem Endrizzi, bivši gvardijan na Kostanjevici p. Georg Donei in sedanji p. gvardijan Kamil Paris so jo spremili v goriško stolnico.

Stolni zvonovi so slovesno zapeli in kmalu je radovedno verno ljudstvo izvedelo, kaj to zvonjenje pomeni. Proti vsakemu pričakovanju se je nabralo v svetišču zelo veliko Marijinih častilcev.

Na glavnih vratih je sprejel podoba stolni župnik msgr. Velei v spremstvu stolnih kanonikov in vikarjev. V prezbiteriju so postavili sliko v njen dragoceni okvir in udoli Mariji in Detetu Jezusu dragoceni kroni. Nato so postavili podobo začasno na glavni oltar. Stolni župnik je stopil na prižnico in povedal zbranim vernikom, da je sedaj prišla ta podoba že petič v goriško stolnico. Na kratko je označil dosedanje prilike, ko je prišla Marija v naše mesto, in kako se je vsakokrat z velikim zmagoslavjem vrnila na Sveto goro. Tako se bo tudi po sedanjem izgnanstvu čez kratko ali dolgo znova vrnila ob nepopisnem veselju vseh goriških vernikov v svoje slavno svetišče. — Do takrat pa bomo v naši stolnici izkazovali milostni podobi toliko čast in ljubezen, kakor da bi bila Marija v svoji lastni osebi med nami. Pri tem se bomo držali pravila sv. Petra Kanizija: *Za Marijo nikdar dovolj!*

Ob koncu svojega govora se je zahvalil frančiškankom tridentinske province, ki se poslavljajo od nas, za vse, kar so dobrega storili na Sveti gori in na Kostanjevici. Spomnil se je prav posebno p. Serafina Inama in p. Viljama Endrizija, ki sta se posebno veliko trudila za obnovitev svetogorskega svetišča po prvi svetovni vojni.

Nato so bile litanije Matere božje. Potem so obesili podobo na oltar, kjer smo zadnji čas častili le kopijo svetogorske podobe. Med tem opravilom so verniki prepevali vsak v svojem jeziku italijanske in slovenske pesmi.

Mnogo slovenskih vernikov je pri tej slovesnosti jokalo ob misli, da mora Marija nekako pred Slovenci bežati. Ni bežala pred Slovenci, ampak pred komunističnim nasiljem, ki se je uveljavilo med Slovenci s pomočjo drugih narodov in tudi Italijanov.

Naše zaupanje je v tem, da kjer je Marija, tam je zmaga in da se zato tudi svetogorska milostna podoba kmalu vrne v svoje svetišče.

Ta vest bo vznemirjala samo tiste, ki so tako vneti za vero, da cerkve rajši podirajo kot zidajo in popravljajo.

Posebno pobožno in ogorčeno bodo govorili tisti, ki širijo vest, da se bo Sv. gora spremenila v sanatorij, Kostanjevica pa v vojašnico. *Cerkveno predstojništvo želi milostno podobo ljudstvu ohraniti, ne pa je ljudstvu vzeti.*

DORNBURG

V nedeljo 9. II. so zapeli v naši lari novi zvonovi, ki jih je verno ljudstvo samo kupilo. Da bi nikdar ne utihnili!

Podržavljenje zasebne lastnine — povojni mit

NADALJEVANJE

Popolna socializacija, kakor jo uči komunizem in socializem, ne more prinesiti sreče in pravega blagostanja, ker se sprevrže v državni kapitalizem ali kolektivizem. Krščanska sociologija obsoja tako socializacijo kot protinaravno, krivično in škodljivo. O državnem kapitalizmu ali kolektivizmu je dejal sv. oče: »Socialna revolucija se bo, da bo dvignila na oblast delavski razred: prazna obljuba, ki se ne more izpolniti. Vi sami vidite, da delavsko ljudstvo ostane zvezano, podjarmljeno od sile državnega kapitalizma. Država stiska in podjarmlja vse, tako družino kakor vest, in spreminja delavce v pošasten delovni stroj!... Če se kolovodje v tem sistemu hrupno ponasajo: tem ali onim uspehom in izboljšanjem na polju dela in proizvodnje, ni ta uspeh nikdar primerno povračilo za naložene žrtve, katere kršijo pravice človeške osebnosti, svobodo družine, poklicnega dela, državljanskega življenja in posebno svobodo verskega življenja in celo svobodo vesti.« (Delavec 13. jun. 1943.)

Državni kapitalizem, izvirajoč iz popolne socializacije, pomeni končno zatiranje vseh, ker vsem jemlje svobodo. Nevzdržno pripelje do oboževanja države (vsemogočne države), enotne stranke, tajne policije, obvezne državne ideologije. Kaj po-

menijo vse te stvari, je zdaj vsem Slovencem, ki mislijo, le preveč znano. (Nadaljevanje)

Slovensko mladinsko gledališče v Gorici

uprizori v nedeljo 16. feb. ob 15. uri v Verdivem gledališču v Gorici kmečko komedijo v treh dejanjih:

VODA

Predprodaja vstopnic na dan uprizoritve od 9. ure dalje pri gledališki blagajni

Darovi:

B. F. iz Brd 100 L; Sempeter 400; N. N. Urhu, da bi se večkrat ogledal, 300; iz Kozane 600; iz Gradnega 450; Urhu, da bi kaj krepkega in duhovitega povedal, 1000; izpod Čavna 100; iz zupuščine 1000; parti-zan, ki se je boril po gozdech, a ne za to, kar je, 50; Mrzlič in Ozebek 400; v čast Sv. Duhu, da bi se ljudje prav odločili, 70; svobode želja 50; N. N., da bi bili vsi Slovenci v Kristusu združeni, 100; N. N. ker je prišla srečno iz cone B, 100 L. Bog povrni!

Urh in Žef

Urh se je v Zagrebu precej časa pomudil. Opazoval je tamkajšnje življenje in obenem zbiral vsakovrstne novice, ki so prihajale tja iz vse FLRJ.

Iz Rusije so n. pr. pripovedovali, da se v Kijevu prikazuje nadangel Mihael z mečem v roki v neki bolnišnici, tu in tam pa tudi po zasebnih družinah. Baje so se že nekatere prav hudi brezbožneži spreobrnil in gre po deželi novo hrepenenje po Bogu in veri.

Nato se je odpravil preko Karlovca in Novega mesta po Dolenjskem v Ljubljano. Po vsej poti je skrbno molčal, a tem bolj na široko inel odprte oči in ušesa.

Po Dolenjskem je srečeval vse polno remarjev in predvsem romaric, ki hodijo jokati in moliti na zadnjo postajo križevnega pota toliko slovenskih domobrancev. Tudi tam je nekaj slišal o nekakih čudnih prikazovanjih, ki rastejo v ljudski domišljiji iz dneva v dan.

V Ljubljani je ostal nekaj dni in opazoval življenje po cerkvah, na cestah, v gostilnah in drugih javnih lokalih ter prisluškoval več ali manj skrivnostnim pomenkom najrazličnejših ljudi, ki so mu tu pa tam pokazali tudi izredno zaupanje; saj naš junak res izgleda kot pravi Izraelec, v katerem ni hinavščine in zvijače.

Na praznik sv. Tita je srečno prišel do Postojne. Na postaji v Postojni je vstopil v vlak »ljudski duhovnik«, ki ga je Urh poznal še iz dobe, ko je ta gospod privedel na fašistično volišče svoje farane v senici trikolore. — Urhu se je to kajpada zdelo kar nerazumljivo, toda radi tega se nad tem gospodom ni pohujšal, ampak mu je kot duhovniku vse zaupal. Med njima se je razvil pogovor, ki je postal od postaje do postaje živahnejši. Urh je govoril:

»Vem, da se muog ljudje in tudi vaši sobratje čudijo in zgledujejo, kako se morete vi kot duhovnik navduševati za Titovo Jugoslavijo. Tudi meni je bila ta stvar zelo nerazumljiva, dokler si sam nisem ogledal te dežele. Sedaj pa sem spoznal, da bi se morali nove Jugoslavije vsaj od daleč najbolj veseliti prav duhovniki.

Koder koli sem hodil, sem videl cerkve polne vernikov, ki pobožno molijo kakor hribovlaci v nevihti in mornarji ob morskih viharjih. Včasih so se ljudje kljub pritkavanju in zvonjenju in kljub večnim opominom naših ur na stolpih le težko vlekli v cerkve; sedaj se mnogokje brez teh glasnikov točno zgrinjajo v svetišča — in tam molijo dolgo, dolgo.

Nekoč so povsod godrnjali proti duhovnikom in škofom. Vse nesreče so pripisovali njim. Sedaj se zaletavajo v škofo in duhovnike le glasniki v puščavi — časniki — in redki kričači, ki jih ljudje poslušajo s takim navdušenjem in odo-

bravanjem, kakor se poslušajo nadležno vreščanje na žagi. Mnogi pravijo, a skoro vsi mislijo tako: »O da bi bili bolj poslušali svoje škofo in duhovnike!«

Nekoč so vsi godrnjali nad davki in preklinjali vsak najmanjši izdatek za skupne potrebe naroda. Sedaj se ti kak mesar »prostovoljno« in molče odpove sedmim mesnicam in se pusti nastaviti za delavca v svojem lastnem podjetju, pa četudi je skrivaj dve noči in dva dni prej pretakal grenke solze. Evangelij uči, naj govorimo le da, da — in ne, ne. Jugoslavija je napravila še korak naprej, saj je progresivna... in ljudje govorijo le da, da — in si ne upajo reči ne, ne. Kak red in disepilina!

Bogatini se težko zveličajo in bogastvo je brez dvoma največja ovira na poti zveličanja. V Jugoslaviji odstranjujejo to oviro vedno bolj in bolj. Tam nihče več ne štedi: nekateri, ker nimajo s čim, drugi zato, da bi njih prihrankov kolektivni progresivni kapitalist ne pograbil.

Po svetem pismu je začetek mrdrosti strah božji. Jugoslavija je rudi v tem pogledu napravila korak naprej. Tam se ne boje le Boga, ampak vsi se bojijo vseh in drug drugega — od najvišjih do najnižjih, tako da je strah najvišja oblast v republiki.

S tem seveda zelo napreduje tudi čednost ponižnosti. Tam nihče več ne hodi z glavo pokonci, če ni ravno tako prazna kakor najbolj omamljen klas. Najbolj ponižno hodijo tisti, ki so mislili, da bodo tuje udili sebi v prid, in morajo sedaj svoje deliti in dajati brez nehanja, ne da bi vedeli, komu v prid.

Vi duhovniki ste le naprej pridigali: »Blagor ubogim, blagor ubogim!« Ali vas je kdo poslušal? Preklinjali so vas liberalci in komunisti, ker vsi so trdili: »Blagor bogatim, blagor petičnim!...« Očitali so vam, da s svojim naukom o nebeskih dobrinah ovirate delo in skrb za gospodarsko blagostanje. Zda vaši nasprotniki vaš lastni evangelij udejsčujejo — in nihče ne sme ugovarjati, ako hoče rešiti še zadnje svoje premoženje, ki more z njim svobodno razpolagati, t. j. svojo golo kožo.

In kako cvete v F. L. R. J. pokoro! Delajo je skoro vsi, ne samo nadško Stepinae; saj v Zagrebu sem slišal, da imajo v Jugoslaviji največ svobode ljudje po ječah. Pokoro zahteva tudi Mati božja v Bošnjacih.

Zato pravim in trdim, da bi morali biti vi duhovniki najbolj veseli novega reda in da bi morali zlasti svojim neubogljivim primorskim ovčam od srea želeči, da pridejo v šolo Titove Jugoslavije.

Le enega si kot kristjan ne želim. In to je, da bi v tej šoli predelgo rasla mladina. Ta šola je namreč dobra samo za odrasle. Kdor pozna sonce, hrepeni v temi in megli še mnogo bolj po njem. Kdor pa sonca nikdar ni videl, kaj lahko utne v mraku.

Torej veselite se, duhovniki, te šole, a obenem prosite, da bi naš narod v tej šoli kmalu dozorel za resnično boljše čase.

Če bi bil Urh tako govoril pred enim letom, bi ga bili sopotniki vrgli skozi okno. Danes so ga ponižno poslušali, ker morajo prodajati v coni B drva po 600 L meter, ko se po tej ceni v coni A prodaja kvintal, dočim se stvari, ki jih kmet kupuje, v coni B ali sploh ne dobijo ali skoro po isti ceni kot v coni A. Kmet pod komunizmom poceni prodaja in drago kupuje vse stvari.

»Ljudski duhovnik« je prikimal Urhu zaradi duš, drugi sopotniki pa zaradi žepa, pri katerem so najbolj občutljivi.

In Urh je srečno prišel nazaj v Trst.

Na postaji je prišel k njemu neki veleposestnik, ki je zelo podpiral OF in kot malokdo hrepenel po FLRJ. Vprašal ga je zaskrbljeno: »Ali mislite, da res pridemo pod Tita?« Urh je odgovoril: »Mislim, da bi to bilo za vas zelo poučno in morda celo k zveličanju potrebno.«

Odgovorni urednik

msgr. ALOJZIJ NOVAK

Tisk. G. Lucchi - Gorica

Tiskano z dovoljenjem A. I. S.

(Nadaljevanje)